

SVENTADIENIO BALSAS

Adelaide, 1955 m. Kovo Ketvirtoji, Šv. Kazimiero Šventė. Nr. 5 (92)

LIET. BIBLIOGR. TARNYBOS
DOVANA KAZIMIERO KULTAS AMŽIŲ BĖGYJE

(Rašo Prof. Z. Ivinskis)

Apie šv. Kazimiero gyvenimą ir ligi šiol nedaug nežinome. Lenkų kronikininkas J. Dlugošas ir italas Ferreri, išleidę knygutę apie šv. Kazimierą 1552 m., pasilieka beveik vieninteliai dėmesio verti šaltiniai. Jų žinias metai iš metų kartojome per Kazimiero šventes. Labai gaila, kad šventojo kanonizacijos bylos nėra Vatikano archyvuose. Ji greičiausiai žuvo per garsųjį "Romos nusiaubimą" 1527 m. Tada burgundų kareiviai sunaikino daug brangių dalykų. Gal šv. Kazimiero kanonizaciją liečiančių dokumentų reikėtų jieskoti Florencijoje, Mediči giminės archyve, nes tuo metu buvo paprotys iš Vatikano pasiimti originalus. Mediči giminė šv. Kazimierui rodė ypatingą dėmesį, buvo įsigijusi stambią relikviją (rankos kaulą). Ji ir dabar tebėra Florencijoje Mediči koplyčioje. Ta italų didikų giminė pasirūpino, kad Carlo Dolce (1616-86) nupieštų šv. Kazimiero paveikslą, kurį dabar visur kartojame. (Originalas kabo Florencijoje Pitti galerijoje).

Italų tautoje šv. Kazimieras buvo populiarus. Neapolyje buvo patatyta jo vardo bažnyčia, o 17 a. išleista net keletas knygųčių itališkai ir lotyniškai. M. Cervini 1620 m. Sienoje išleido "Vita di S. Casimiro", o už poros metų Parmoje Ranuccio Pico išleido naują knygėlę. 1629 m. Hilarijonas išleido iliustruotą "Compendio della vita di S. Casimiro". 1653 m. Neapolyje išleido lotyniškai veikaliuką H. Orsini.

Lietuvoje labiausiai gailėjosi karalaičio tėvas karalius. Jis įsteigė amžiną "Anniversarium" - kasmetinį karalaičio mirties liturginį paminėjimą. Karalaičio garsas greit plito žmonėse, ir 1501 m. popiežius suteikė atlydus tai Vilniaus katedros koplyčiai, kurioje buvo laikomi Kazimiero palaikai, nors jis dar nebuvo paskelbtas šventuoju.

Greit prasideda didelė akcija už karalaičio paskelbimą šventuoju. Vatikano archyvuose yra iš 1516 m. trys dideli raštai popiežiui Leonui X, kad Kazimierą paskelbtų šventuoju. Juos rašė pats Lietuvos valdovas, jauniausias Kazimiero brolis Žygimantas, Vilniaus vyskupas su kapitula ir Vilniaus vienuoliai pranciškonai. Taip pat popiežiui rašė ir imperatorius Maksimilijonas I, karalaičio giminaitis (Kazimieras buvo Elzbietos Habsburgaitės sūnus). Tuoj po to prasidėjo karalaičio kanonizacijos byla. Šiems reikalams Vilniuje buvo renkama net pinigai. Kazimiero paskelbimas šventuoju tada rūpėjo Vilniaus vyskupijai, apskritai Lietuvai. Lenkijos vyskupai tose pastangose nedalyvavo.

1602 m. Vilniaus vyskupas Benediktas Vainius (Voina) pasiuntė vieną kanauninką į Romą. Jis drauge vežė ir karaliaus prašymą. Popiežius Klemensas VIII be sunkumų davė bulę ir padovanojo vėliavą

su Kazimiero paveikslu. Šią vėliavą pats Lietuvos kancleris Sapiega nešė Vilniaus gatvėmis. Tada, 1604 m. gegužės 10 d., Vilniaus miestas šventė nepaprastą iškilmes: šv. Kazimiero palaikai buvo perkelti į altorių. Po dviejų dienų Vilniaus jėzuitai prie turgaus aikštės padėjo kertinį akmenį bažnyčiai, skirtai šventojo karalaičio garbei. Ta proga su švenčių aprašymu Vilniuje buvo išleistos net dvi knygotės ir viena Krokovoje...

1636 m. prie katedros buvo pastatyta speciali koplyčia. Kai ten perkėlė jo palaikus, vėl buvo didelės iškilmės, kuriose dalyvavo pats karalius Vladislovas Vaza ir nuncijus Filonardi. Šis Romon nusiuntė įspūdingą šventės aprašymą...

Senuose metuose į šv. Kazimierą kreipėsi lietuviai kaip į savo šventąjį nelaimių ir suspaudimo metų, kad gintų Lietuvą nuo nelaimių ir karų. Jo garbei statė ir dabar stato bažnyčias ne tik Lietuvoje, bet ir Amerikoje...

-----***** * *****-----

ŠVENTOJO KAZIMIERO, MŪSŲ TAUTOS IR YPATINGO MŪSŲ JAUNIMO GLOBĖJO, ŠVENTĖ Adelaidėje bus švenčiama ši sekmadienį, kovo m. 6 d., 10,30 val. šv. Juozapo bažnyčioje bus pamaldos, kurių metu maloniai kviečiama kuo gausingiausiai artintis prie Dievo Stalo.

Šv. Mišių metu pirmoji rinkliava bus renkama ŠV. KAZIMIERO LIETUVIŲ KOLEGIJOS ROMOJE reikalams. Ten gyvendami, mūsų jaunuoliai ruošias kunigystei ir siekia augstųjų mokslų. Tos Kolegijos Galva J. E. Vysk. V. Padolskis, rašydamas kapelionui, taip sako: "Jums yra žinoma, kad mūsų darbas yra sunkus šiuose sunkiuose laikuose. Esame reikalingi kaip medžiaginės, taip ir dvasinės visų lietuvių paramos. Tik tokiu būdu galėsime vis sėkmingiau ir sėkmingiau atstovauti Lietuvą ir lietuvius katalikus Amžiname Lieste".

Ši sekmadienį Lietuviams pamaldos ALBERT PARKE bus 9 val. ryto. PIRMASIS KOVO MĖN. ŠEŠTADIENIS bus rytoj, kovo 5 d. ŠV. MERGELĖS MARIJOS garbei šv. Mišios šv. Juozapo bažn. bus 9 val. ryto. Išpažinčių bus klausoma nuo 8 val.

KITA SEKMADIENI, kovo 13 d. lietuviams pamaldos: 9,45 val. Woodville Gardens ir 10,30 v. Adelaidėje.

KAZIUKO MUGĖ ADELAIDĖJE. Skautų tėvai bei rėmėjai ir Akademinio Skautų Sąjūdžio Adelaidės skyrius š. m. kovo 6 d., sekmadienį, tuoj po pamaldų šv. Juozapo bažnyčios salėje rengia "Kaziuko" mūgę. Bus loterija, Vilniaus verbos, riostainiai, lietuviška gira ir kitos prašmatnybės. Pajamos skiriamos skautų veiklai parenti. Visi maloniai kviečiami.

A. L. B. ADELAIDĖS APYLINKĖS BENDRUOMENĖS NARIŲ METINIS SUSIRINKIMAS ŠAUKIAMAS š. m. kovo mėn. 13 d. 5 val. p. p. 172 Flinders St., Excelsior Hall (greta šv. Juozapo bažnyčios). Dienotvarkė: 1. Susirinkimo atidarymas, 2. Prezidiumo sudarymas, 3. Bendruomenės Valdybos apyskaitinis pranešimas, 4. Garbės Teismo pranešimas, 5. Moterų Sekcijos veiklos pranešimas, 6. Namų išigijimo Komisijos pranešimas, 7. Revizijos Komisijos pranešimas, 8. Diskusijos dėl pranešimų ir apyskaitų tvirtinimas, 9. Apylinkės Valdybos rinkimas, 10. Rev. Komisijos rinkimas, 11. Garbės Teismo rinkimas, 12. Apyl. V-bos pranešimas iš Atstovų Suvažiavimo Melbourne, 13. Klausimai ir sumanymai, 14. Susirinkimo uždarymas. - Apyl. V-ba prašo visus lietuvius, gyv. Adelaidėje ir apylinkėje, skaitlingai dalyvauti susirinkime.

APYLINKĖS VALDYBA.